

OBLIGAȚIILE CONDUCĂTORILOR DE INSTITUȚII DE ÎNVĂȚĂMÂNT ÎN DOMENIUL SECURITAȚII ȘI SĂNĂȚĂII ÎN MUNCĂ ȘI APĂRĂRII ÎMPOTRIVA INCENDIILOR

Colegiul National Alexandru Ioan Cuza Focsani

Autor: ing. Vasile Bîndar

Administrator de patrimoniu

Asigurarea măsurilor de securitate și sănătate în muncă și apărare împotriva incendiilor reprezintă o responsabilitate a conducătorilor de instituții de învățământ, prevăzută în legislația din România.

În domeniul securității și sănătății în muncă, responsabilitățile unui angajator, respectiv unui conducător de instituție de învățământ, sunt prevăzute în Legea securității și sănătății în muncă nr.319/2006 modificată și în Normele de aplicare a Legii securității și sănătății în muncă nr.319/2006, aprobate prin HG 1425/2006 cu modificările și completările ulterioare.

În sensul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următorul înțeles:

- a) angajator – persoană fizică sau juridică care se afla în raporturi de muncă ori de serviciu cu un lucrător și care are responsabilitatea unității
- b) lucrător – persoană angajată de către angajator, potrivit legii, inclusiv studentii, elevii în perioada desfășurării stagiului de practică, precum și ucenicii și alți participanți la procesul de muncă, cu excepția persoanelor care prestează activități casnice
- c) alți participanți la procesul de muncă – persoane aflate în unitate, cu permisiunea angajatorului, în perioada de verificare prealabilă a aptitudinilor profesionale în vederea angajării, persoane care prestează activități în folosul comunității sau activități în regim de voluntariat, precum și șomerii pe durata participării la o formă de pregătire profesională și persoane care nu au contract de muncă în formă scrisă și pentru care se poate face dovada prevederilor contractuale și a prestațiilor efectuate prin orice alt mijloc de probă
- d) reprezentant al lucrătorilor cu răspunderi în domeniul securității și sănătății lucrătorilor – persoană aleasă, selectată sau desemnată de lucrători, în conformitate cu prevederile legale, să îi reprezinte pe aceștia în ceea ce privește problemele referitoare la protecția securității și sănătății lucrătorilor în muncă
- e) eveniment – accidentul care a antrenat decesul sau vătămări ale organismului, produs în timpul procesului de muncă ori în îndeplinirea îndatoririlor de serviciu, situație de persoană dată dispărută sau accidentul de traseu ori de circulație, în condițiile în care au fost implicate persoane angajate, incidentul periculos, precum și cazul susceptibil de boala profesională sau legată de profesie
- f) accidentul de muncă – vătămarea violentă a organismului, precum și cazul de intoxicație profesională, survenite în timpul procesului de muncă sau în îndeplinirea îndatoririlor de serviciu și care provoacă incapacitate temporară de muncă de cel puțin 3 zile calendaristice, invaliditate sau deces
- g) boală profesională- afecțiunea care se produce ca urmare a exercitării unei meserii sau profesii, cauzată de agenți nocivi fizici, chimici sau biologici caracteristici locului de muncă, precum și suprasolicitarea diferitelor organe sau sisteme ale organismului în procesul de muncă

- h) incident periculos – eveniment identificabil, cum ar fi explozia, incendiul avaria, accidentul tehnic, emisiile majore de noxe rezultate din disfuncționalitatea unei activități sau a unui echipament de muncă și/sau din comportamentul neadecvat al factorului uman care nu a afectat lucrătorii, dar ar fi fost posibil să aibă asemenea urmări și/sau a cauzat ori a fost posibil să producă pagube materiale

În cadrul responsabilităților sale conducătorul unei instituții de învățământ are obligația să ia măsurile necesare pentru asigurarea securității și sănătății lucrătorilor, prevenirea riscurilor profesionale, informarea și instruirea lucrătorilor, asigurarea cadrului organizatoric și a mijloacelor necesare securității și sănătății lucrătorilor.

Conducătorul instituției de învățământ este obligat, conform legislației

- Să desemneze cel puțin un lucrător pentru a se ocupa de activitățile de prevenire a riscurilor profesionale din unitate, numit lucrător desemnat. Pentru a se ocupa de activitățile de prevenire și protecție persoana desemnată trebuie să întrunească următoarele condiții: să fie angajată cu contract individual de muncă normă întreagă, să fi urmat un curs de formare profesională în domeniul S.S.M. de cel puțin 80 ore și să fie numită prin decizie scrisă de către conducătorul instituției.
- Să ia măsurile necesare pentru acordarea primului, ajutor, stingerea incendiilor și evacuarea lucrătorilor. În acest scop trebuie să numească prin decizie scrisă lucrătorii care se ocupa de aceste activități la nivelul instituției și să ia măsuri de instruire corespunzătoare a acestora.
- Să realizeze și să fie în posesia unei evaluări a riscurilor pentru securitatea și sănătatea în muncă. Evaluarea se realizează pentru fiecare loc de muncă/post de lucru în parte, și stă la baza întocmirii planului de prevenire și protecție și a instrucțiunilor proprii de securitate și sănătate în muncă pentru acel loc de muncă/post de lucru
- Să stabilească prin regulamentul intern sau de organizare și funcționare a unității, numărul de reprezentanți ai lucrătorilor cu atribuții în domeniul securității și sănătății în muncă. Obligația stabilirii numărului de reprezentanți ai lucrătorilor cu atribuții în domeniul securității și sănătății în muncă revin unităților care au un număr mai mare de 9 angajați
- **Constituirea Comitetelor de Securitate și Sănătate în Muncă.** Unitățile au obligația constituirii acestor comitete de securitate și sănătate în muncă dacă instituția de învățământ are cel puțin 50 de angajați, sau dacă Inspectorul de Muncă impune acest lucru.
- Să obțină autorizația de funcționare din punct de vedere al securității și sănătății în muncă, înainte de începerea oricărei activități. Autorizația se obține de la Inspectoratul Teritorial de Muncă în urma unei cereri și unei declarații pe proprie răspundere depuse de unitatea de învățământ.
- Să stabilească pentru lucrători, prin fișa postului, atribuțiile și răspunderile ce le revin în domeniul securității și sănătății în muncă, conform funcțiilor exercitate.
- Să angajeze numai persoane care corespund din punct de vedere medical sarcinii de muncă pe care urmează să o execute și să asigure controlul medical periodic, conform legislației în vigoare. Controlul medical se va efectua numai de medicul de medicina muncii, la solicitarea angajatorului, conform HG 355/2007 cu modificările și completările ulterioare. Contravaloarea prestațiilor medicale va fi suportată de către angajator.
- Să asigure instruirea lucrătorilor la angajare, periodic și ori de câte ori este necesar. Instruirea cuprinde trei faze: instruirea introductivă generală, instruirea la locul de muncă și instruirea periodică. Durata acestor instruirii nu trebuie să fie mai mică de 1 ora. Instruirea introductivă generală va fi efectuată numai de lucrătorul desemnat, iar celelalte tipuri de instruire numai de conducătorii locurilor de muncă. Intervalul dintre

două instruiți periodice nu va fi mai mic de 12 luni pentru personalul tesa și de 6 luni pentru restul personalului.

- Să acorde materiale igienico-sanitare și alimentație de protecție lucrătorilor, funcție de locul de muncă și riscurile la care sunt expuși acestia. Categoriilor de materiale igienico-sanitare și a alimentației de protecție acordată lucrătorilor se stabilește prin contractul colectiv de muncă și/sau prin contractul individual de muncă
- Să comunice de îndată la Inspectoratul Teritorial de Muncă toate evenimentele în care au fost implicate persoane angajate ale instituției de învățământ.

În domeniul apărării împotriva incendiilor, responsabilitățile unui angajator, respectiv unui conducător de instituție de învățământ, sunt prevăzute în Legea privind apărarea împotriva incendiilor nr.307/2006 cu modificările și completările ulterioare și în Normele generale de apărare împotriva incendiilor aprobate prin OMAI nr.163/2007.

În sensul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următorul înțeles:

- Autorizație de securitate la incendiu – actul administrativ emis, în baza legii, de Inspectoratul pentru Situații de Urgență județean sau al municipiului București, prin care se certifică, în urma verificărilor în teren și a documentelor privind realizarea măsurilor de apărare împotriva incendiilor, îndeplinirea cerințelor de securitate. Autorizația de securitate la incendiu le conferă dreptul persoanelor fizice sau juridice deținătoare de construcții, instalații sau alte amenajări de a le pune în funcțiune și exploata din punct de vedere al securității la incendiu.
- Aviz de securitate la incendiu – actul emis, în baza legii, de Inspectoratul pentru Situații de Urgență județean sau al municipiului București, după verificarea de conformitate cu prevederile reglementărilor tehnice în vigoare a măsurilor de apărare împotriva incendiilor, adoptate în documentațiile tehnice de proiectare, pentru îndeplinirea cerințelor de securitate la incendiu a construcțiilor, instalațiilor sau altor amenajări.

Conducătorii de instituții de învățământ au următoarele obligații principale:

- Să solicite și să obțină avizele și autorizațiile de securitate la incendiu și să asigure condițiile care au stat la baza eliberării acestora
- Să asigure utilizarea, verificarea, întreținerea și repararea mijloacelor de apărare împotriva incendiilor cu personal atestat
- Să utilizeze în unitatea sa numai mijloace tehnice de apărare împotriva incendiilor, certificate conform legii
- Să stabilească prin dispoziții scrise, responsabilitățile și modul de organizare pentru apărarea împotriva incendiilor în unitatea sa, să le actualizeze ori de câte ori apar modificări și să le aducă la cunostința salariaților, utilizatorilor și oricăror persoane interesate. În acest scop se vor lua următoarele măsuri:
  - stabilirea structurilor cu atribuții în domeniul apărării împotriva incendiilor: constituirea unui compartiment de apărare împotriva incendiilor format din două sau mai multe cadre tehnice sau personal de specialitate cu atribuții în domeniul apărării împotriva incendiilor
  - elaborarea, aprobarea și difuzarea actelor de autoritate: dispoziție privind stabilirea modului de organizare și a responsabilităților privind apărarea împotriva incendiilor, instrucțiuni de apărare împotriva incendiilor și atribuții ale salariaților la locul de muncă, dispoziție privind reglementarea lucrului cu foc deschis și a fumului, dispoziție privind organizarea instruirii personalului (la organizarea instruirii personalului se vor respecta prevederile dispozițiilor generale privind instruirea în domeniul situațiilor de urgență aprobate prin OMI nr.712/2005, cu modificările și completările ulterioare), reguli și măsuri de apărare împotriva incendiilor la utilizarea, transportul și depozitarea substanțelor periculoase, dispoziția de numire a

cadrului tehnic cu atribuții în domeniul apărării împotriva incendiilor, măsuri speciale de apărare împotriva incendiilor pentru perioadele caniculare și secetoase.

- elaborarea, aprobarea și difuzarea documentelor și evidențelor specifice privind apărarea împotriva incendiilor: planul de analiză și acoperire a riscurilor al localității (în partea ce revine instituției de învățământ), fișa obiectivului, raportul anual de evaluare a nivelului de apărare împotriva incendiilor, documentația tehnică specifică (scenarii la incendiu, indentificarea și analiza riscurilor la incendiu).
  - avizele /autorizațiile de securitate la incendiu, certificatele de conformitate, agremele tehnice pentru mijloacele de apărare împotriva incendiilor, registrele instalațiilor de detectare și stingere a incendiilor, copii după atestatele firmelor care efectuează servicii în domeniu, registrul pentru evidența permiselor de lucru cu foc deschis, evidența exercițiilor de evacuare a personalului, evidența exercițiilor de intervenție efectuate, graficele de întreținere și verificare pentru diferite categorii de utilaje, instalații și sisteme care pot genera incendii sau care se utilizează în caz de incendiu, etc.
  - organizarea apărării împotriva incendiilor la locul de muncă: stabilirea măsurilor specifice de prevenire a incendiilor, organizarea intervenției de stingere a incendiilor, afișarea instrucțiunilor de apărare împotriva incendiilor, organizarea salvării utilizatorilor și a evacuării bunurilor, marcarea pericolului de incendiu prin montarea de indicatoare de securitate, instruirea la locul de muncă
- Întocmirea planurilor de protecție împotriva incendiilor: planul de evacuare a persoanelor, planul de depozitare și de evacuare a materialelor clasificate ca fiind periculoase, planul de intervenție.
  - Planificarea și executarea de controale proprii periodice, în vederea depistării, cunoașterii și înlăturării oricăror stări de pericol de incendiu
  - Analiza periodică a capacității de apărare împotriva incendiilor
  - Asigurarea funcționării la parametrii proiectați a mijloacelor tehnice de apărare împotriva incendiilor
  - Realizarea unui sistem operativ de observație și anunțare a incendiului, precum și de alarmare în cazul producerii unui astfel de eveniment.